

WOJEWODA ŁÓDZKI

RPS-I.431.22.2022

Łódź, 29 września 2022 r.

Pan

Włodzimierz Frankowski

Wójt Gminy Góra Św. Małgorzaty

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 pkt 1 ustawy z 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) w związku z art. 29 ust. 1 ustawy z 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Górze Św. Małgorzaty, Góra Św. Małgorzaty 44, 99-122 Góra Św. Małgorzaty, dokonano kontroli w zakresie realizacji zadania zleconego z zakresu administracji rządowej wynikającego z art. 29 ust.1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci za okres od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku.

Czynności kontrolne w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Górze Św. Małgorzaty przeprowadzone zostały 29, 30 i 31 sierpnia 2022 r. przez 2 - osobowy zespół kontrolerów, będących pracownikami Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w składzie:

- Sławomir Chmielewski – Starszy Specjalista w Oddziale do Spraw Rodziny w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej na podstawie upoważnienia Nr 66/2022 z 19 sierpnia 2022 roku, (osoba pełniąca funkcję Kierownika Zespołu Kontrolerów).

- Monika Szewczyk – Starszy Specjalista w ww. Oddziale na podstawie upoważnienia Nr 67/2022 z 19 sierpnia 2022 roku,

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Upoważnienia do kontroli zostały wydane z upoważnienia Wojewody Łódzkiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.

Kontrolujący dokonali wpisu pod poz. 1/2022 do książki kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Św. Małgorzaty.

I. Uregulowania prawne i badanie prawidłowości zapisów w dokumentacji, na podstawie której Wójt Gminy Góra Św. Małgorzaty – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Górze Św. Małgorzaty, realizuje zadania z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W wyniku analizy dokumentacji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Św. Małgorzaty (zwanego dalej Ośrodkiem lub GOPS-em) kontrolujący ustalili, że organ właściwy, czyli Wójt Gminy Góra Św. Małgorzaty, dopełnił obowiązku wyznaczenia, do dnia wejścia w życie ustawy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Św. Małgorzaty jako jednostki organizacyjnej Gminy Góra Św. Małgorzaty właściwej do realizacji zadań z zakresu świadczeń wychowawczych, co wynika z zapisu art. 53 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Uchwałą Nr 123/XIX/2016 Rady Gminy Góra Św. Małgorzaty z dnia 28 listopada 2016r. w kontrolowanej jednostce wprowadzono zmiany w Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Św. Małgorzaty. W § 1 wskazano ustawy stanowiące o podstawie działania Ośrodka, w tym również ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Wewnętrzna strukturę organizacyjną Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Św. Małgorzaty określa Regulamin Organizacyjny, który został wprowadzony w życie Zarządzeniem Nr 7/2016 z dnia 15 grudnia 2016 r. W § 17 Regulaminu Kierownik określił realizowane zadania własne i zlecone gminie, w tym zadanie zlecone z zakresu świadczenia wychowawczego.

W wyniku czynności kontrolnych ustalono, że pracownicy prowadzący postępowania w sprawach z zakresu świadczenia wychowawczego posiadali upoważnienia Wójta Gminy Góra Św. Małgorzaty, wydane na podstawie art. 10 ustawy. Należy jednak zaznaczyć, iż w Zarządzeniu Nr 17/2021 Wójta Gminy Góra Św. Małgorzaty z dnia 31 marca 2021r.

w sprawie udzielenia upoważnień do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Św. Małgorzaty została zastosowana nieprawidłowa nazwa ustawy, jest :

- Ustawa o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019 poz. 2407 z późn. zm.), powinno być:

- Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 poz. 2407 z późn. zm.).

Zarządzeniem Nr 3/2021 r. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Św. Małgorzaty z dnia 26 stycznia 2021 r. wprowadzono wewnętrzne Procedury postępowania w sprawach świadczeń wychowawczych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Górze Św. Małgorzaty.

Ośrodek zawarł umowę licencyjną na 2021 rok na oprogramowanie do obsługi Świadczeń Wychowawczych (SW) na okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

II. Terminowość i prawidłowość przyznawania świadczenia wychowawczego – zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz.735 ze zm.).

W okresie kontrolowanym do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Św. Małgorzaty wpłynęły 524 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, tym 186 wniosków w formie elektronicznej i 338 w formie papierowej. Organ wydał 516 informacji w sprawie świadczenia wychowawczego.

Do kontroli wybrano 40 spraw, ujętych poniżej w pozycjach od 1 do 40.

1. GOPS.5351.449.2021	21. GOPS.5351.240.2.2021
2. GOPS.5351.412.2021	22. GOPS.5351.240.2021
3. GOPS.5351.100.2021	23. GOPS.5351.397.2021
4. GOPS.5351.99.2021	24. GOPS.5351.98.2021
5. GOPS.5351.207.2021	25. GOPS.5351.248.2021
6. GOPS.5351.298.2021	26. GOPS.5351.284.2021
7. GOPS.5351.6.2021	27. GOPS.5351.54.2021

8. GOPS.5351.295.2021	28. GOPS.5351.96.2021
9. GOPS.5351.372.2021	29. GOPS.5351.263.2021
10. GOPS.5351.420.2021	30. GOPS.5351.117.2021
11. GOPS.5351.474.2021	31. GOPS.5351.97.2021
12. GOPS.5351.215.2021	32. GOPS.5351.88.2021
13. GOPS.5351.294.2021	33. GOPS.5351.200.2021
14. GOPS.5351.79.2021	34. GOPS.5351.182.2021
15. GOPS.5351.165.2021	35. GOPS.5351.170.2021
16. GOPS.5351.464.2021	36. GOPS.5351.339.2021
17. GOPS.5351.299.2021	37. GOPS.5351.361.2021
18. GOPS.5351.81.2021	38. GOPS.5351.287.2021
19. GOPS.5351.95.2021	39. GOPS.5351.137.2021
20. GOPS.5351.66.2021	40. GOPS.5351.93.2021

Skontrolowane wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego były zgodne z obowiązującymi wzorami wniosków - Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1177).

GOPS w Górze Św. Małgorzaty w kontrolowanym okresie prowadził „papierową” ewidencję wniosków. Rejestracja odbywała się w systemie dziedzinowym, a numeracja spraw była nadawana automatycznie w postaci elektronicznej. Wnioski objęte kontrolą były każdorazowo sprawdzane z danymi w Centralnej Bazie Beneficjentów (w ramach portalu Emp@tia). Weryfikacja ta miała na celu wyeliminowanie zarówno prawdopodobieństwa złożenia wniosku na to samo dziecko w innym organie jak i potencjalnych przypadków wyłudzenia świadczenia wychowawczego. Wskazane we wniosku dane osobowe – tj. imię, nazwisko, data urodzenia/zgonu, numer PESEL, stopień pokrewieństwa, były każdorazowo weryfikowane w systemie „Emp@tia” przez osobę prowadzącą postępowanie administracyjne w sprawie o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego.

W skontrolowanych postępowaniach prawidłowo ustalono okres, za jaki przyznano świadczenie wychowawcze.

Postępowania w sprawie przyznawania świadczenia wychowawczego wszczynano na wniosek osób uprawnionych, jeśli dziecko wspólnie zamieszkiwało i pozostawało na utrzymaniu matki albo ojca, zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt. 1 ustawy.

Na podstawie analizy przedłożonych do kontroli wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego i zgromadzonych dokumentów stwierdzono, że w aktach spraw znajdowała się pełna dokumentacja, niezbędna do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego.

W okresie kontrolowanym Ośrodek nie przekazał wniosków wraz z dokumentami do Wojewody Łódzkiego, celem ustalenia czy w danych sprawach mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W okresie kontrolowanym nie złożono żadnej skargi w zakresie realizacji świadczeń wychowawczych. Świadczenia były wypłacane w formie pieniężnej bezgotówkowo. Nie było konieczności stosowania formy rzeczowej, czy w postaci świadczenia usług.

W poddanych kontroli postępowaniach administracyjnych w sprawie o przyznanie prawa do świadczenia wychowawczego, stwierdzono **uchybie** w zakresie informacji przyznających świadczenie wychowawcze w przypadku tzw. podzielności świadczenia wychowawczego (art. 5 ust. 2 ustawy), w których nieprawidłowo wskazywano wysokości kwot wypłaconego świadczenia wychowawczego przysługującego za niepełny miesiąc (dotyczy informacji o numerach: GOPS.5351.99.2021, GOPS.5351.6.2021, GOPS.5351.240.2021, GOPS.5351.397.2021, GOPS.5351.263.2021, GOPS.5351.170.2021).

Powyższe uchybie nie miało wpływu na sposób realizacji zadania przez Wójta Gminy Góra Św. Małgorzaty, gdyż wnioskodawcy otrzymali wypłatę świadczeń w prawidłowej wysokości.

III. Poprawność danych przekazywanych w sprawozdaniach w Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) z zakresu świadczeń wychowawczych zrealizowanych ze środków budżetu państwa.

Kontrolujący zweryfikowali rzetelność sporządzanych sprawozdań, przekazywanych za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS). Skontrolowano sprawozdania rzeczowo – finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego w oparciu o raporty z systemu dziedzicowego GOPS w Górze Św. Małgorzaty.

Skontrolowano dane dotyczące liczby przekazanych wniosków według właściwości, ujęte w sprawozdaniach rzeczowo - finansowych za marzec 2021 oraz wydanych decyzji przez Organ właściwy w listopadzie 2021.

Poprawność przekazywanych danych sprawozdawczych wykazanych w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu świadczenia wychowawczego w Centralnej Aplikacji Statystycznej, zweryfikowano w oparciu o dane z systemu dziedzinowego GOPS w Górze Św. Małgorzaty. W wyniku analizy, nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

IV. Efektywność realizacji zadania w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego.

W 2021 r. Wójt Gminy Góra Św. Małgorzaty otrzymał dotację z budżetu państwa na realizację zadania z zakresu ustawy, w wysokości 4 724 570 zł. Z otrzymanej dotacji wykorzystano kwotę 4 709 546,32 zł, z tego na wypłatę świadczeń wychowawczych wydatkowano kwotę 4 669 665,30 zł. Koszty obsługi zadania to kwota 39 881,02 zł, która jest zgodna z art. 29 ust. 4 ustawy. Do budżetu państwa zwrócono środki w wysokości 15 023,68 zł (zweryfikowano z danymi otrzymanymi z Oddziału Planowania i Analiz Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi).

W okresie kontrolowanym wypłatę świadczeń wychowawczych realizowano na konta bankowe wnioskodawców. Pracownicy Ośrodka na bieżąco udzielali zainteresowanym informacji na temat zasad ubiegania się o świadczenie wychowawcze, terminach wypłat oraz informacji o sposobach złożenia wniosków w formie elektronicznej. Komunikaty dla mieszkańców dotyczące realizowanego zadania z zakresu świadczeń wychowawczych były umieszczane na tablicy ogłoszeń w budynku GOPS w Górze Św. Małgorzaty oraz Urzędu Gminy Góra Św. Małgorzaty, jak również na stronie internetowej ośrodka. Dodatkowo wnioskodawcy otrzymali wiadomości sms o możliwości złożenia wniosku na nowy okres. W związku ze zmianą realizatora świadczeń wychowawczych wspólnie z Biurem Terenowym ZUS w Łęczycy zorganizowano spotkania szkoleniowe dla mieszkańców Gminy Góra Św. Małgorzaty.

W wyniku przeprowadzonej analizy spraw, kontrolujący ustalili, że wykorzystano zasoby kadrowe i finansowe w celu realizacji kontrolowanego zadania, w związku z powyższym należy uznać, że zadanie zostało skutecznie zrealizowane.

Na podstawie dokonanych ustaleń, prowadzone przez Wójta Gminy Góra Św. Małgorzaty postępowania administracyjne w sprawie o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

Za uchybenia stwierdzone podczas kontroli odpowiada Kierownik Ośrodka i Pracownicy realizujący kontrolowane zadanie.

Działając na podstawie art. 47 ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, przekazuję Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli uchybieniami zalecam:

1. Dokonać korekty zapisów w dokumentacji, na podstawie której Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Górze Św. Małgorzaty, realizuje zadania z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
2. Wskazywać w informacjach/decyzjach przyznających świadczenie wychowawcze w przypadku tzw. podzielności świadczenia wychowawczego (art. 5 ust. 2 ustawy) wysokości kwot wypłaconego świadczenia wychowawczego przysługującego za niepełny miesiąc.

Informacje w tym zakresie należy przekazać w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi (ul. Żeromskiego 87, 90-502 Łódź).

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Jednocześnie informuję, że na podstawie art. 49 ww. ustawy, należy poinformować Kierownika jednostki kontrolującej o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anetta Chlebicka
**Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej**